

تاریخ	۱۹
مهر	
۱۳۹۷	
پنج‌شنبه	

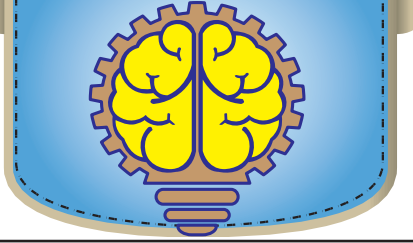
ضرب‌المثل‌های جهان

هیچ چیز گران‌بها تر از وقت نیست،
هیچ چیز هم به اندازه آن تلف نمی‌شود.

مونتونگرویی

صفحه	۵
شماره	
۲۳۵۴	
سال	بیست و چهارم

اندیشه

استاد شهید بهشتی (طاب ثراه)

یادی از آیت‌الله دکتر شهید سید محمد حسینی بهشتی (رحمت‌الله علیه)

قسمت چهارم

شکرالله جهان مبین استاد دانشگاه و مدیر گروه معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم و مدیر بنیاد فرهنگی و خیریه آیت‌الله حق‌شناس (ره) جهرم

البته گویا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز، آیت‌الله دکتر سید هاشم بطحایی گلپایگانی (عضو کنونی مجلس خبرگان رهبری از استان تهران) مدیر آن دبیرستان می‌شوند.

ازجمله خدمات در حوزه‌های علمی

آیت‌الله بهشتی خدمات بسیار ارزشمندی هم در مدارس علمیه قم ازجمله مدرسه علمیه حضرت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی (اعلی‌الله‌مقامه الشریف) قم واقع در خیابان تهران قم و به‌خصوص در مدرسه علمیه حقانی قم (منتظریه یا منتظریه الشمس) باهدف ایجاد نظم و تغییراتی و رفع نابسامانی‌ها و در مجموع اصلاح نظام آموزشی حوزه علمیه انجام دادند که قابل‌تقدیر و بیان و سخن هست.

استاد عالی‌قدم حضرت آیت‌الله مرحوم حاج شیخ حسین شب‌زنده‌دار جهرمی (رضوان‌الله تعالی علیه) در یکی از سخنرانی‌هایشان در جلسه تفسیر سوره مبارکه ناس در امامزاده اسدالدهر (ع) جهرم در سال ۱۳۸۲ به تناسب فرمودند که: در یکی از مدرسه‌های علمیه قم که شهید قدوسی و شهید بهشتی آنجا را سابقاً پیش از انقلاب اداره می‌کردند بنده هم آنجا یک درس می‌گفتم ولی رسم مدرسه مثل مدارس جدید بود.

دکتر بهشتی شهید مظلوم

فرهیخته بزرگوار، دوست دیرینه پنجاه‌ساله‌ام جناب آقای علی ثقفی (دام عزه) برادر خانم امام راحل و فرزند استاد آیت‌الله حاج میرزا محمد ثقفی (رحمت‌الله علیه) و مؤلف کتاب بانوی انقلاب: همسر امام راحل (رضوان‌الله تعالی علیه) و... که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی مدتی استاندار یزد بود نقل نمود که، شهید مظلوم در زمان ریاست قوه قضائیه سفری به یزد آمد و از سوی بعضی از بی‌خردان مورد اهانت قرار گرفت خواستیم اهانت کنندگان را با قانون و قوه قهریه تنبیه کنیم، شهید بهشتی اجازه نفرمودند و گفتند: نکند که به خاطر توهین به من دستگیر و بازداشت و توبیخ شود. به‌هیچ‌وجه نمی‌خواهم کسی به خاطر من زندانی شود. ایان نادان هستند و فریب خورده‌اند بعداً می‌فهمند، بیدار می‌شوند و به راه می‌آیند این نیز ضمن درس‌آموزی و درس علمی اخلاق، گواه بر نوعی مظلومیت شهید بهشتی است.

حزب جمهوری اسلامی

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی جمعی از بزرگان انقلاب ازجمله آیت‌الله دکتر بهشتی، آیت‌الله خامنه‌ای، آیت‌الله دکتر باهنر و... با جمعی از همفکران خود به فکر

یک تشکّل صد در صد اسلامی افتادند و زمان اندکی پس از پیروزی انقلاب این تفکر تحقق یافت و در زمستان ۱۳۵۷ موجودیت حزب جمهوری اسلامی به دبیر اولی استاد بزرگوارم دکتر بهشتی اعلام شد و از انقلابیون شهرها نیز خواستند تا آنان نیز شاخه‌هایی از حزب جمهوری اسلامی را در شهر خود تأسیس نمایند که خوشبختانه در جهرم نیز این تشکّل به راه افتاد و دوستان، جناب آقای حاج غلامعلی مهربان جهرمی از فرهنگیان انقلابی جهرم را به‌عنوان مدیر حزب و حقیر را به‌عنوان نائب رئیس حزب جمهوری اسلامی شاخه جهرم انتخاب کردند و با عضوگیری و ثبت‌نام کارهای حزبی طبق ارشاد مرکز و استان دنبال نمودیم. تا روز ۱۱ خردادماه ۱۳۶۶ که به درخواست اعضای شورای مرکزی آن و موافقت امام راحل، فعالیت حزب رسماً تعطیل اعلام شد.

و در این راستا در جهرم استاد عالی‌قدر حضرت آیت‌الله مرحوم حاج سید ابراهیم حق‌شناس رئیس روحانیت جهرم و آیت‌الله مرحوم حاج سید حسین آیت‌اللهی امام‌جمعه فقید جهرم به امامزاده اسماعیل (ع) جهرم و حسینیه کوی علی پهلوان جهرم مراجعه و ثبت‌نام فرمودند و آن بزرگواران می‌فرمودند: چون آیت‌الله بهشتی در رأس این حزب قرار دارد شایسته است مردم عموماً در حزب ثبت‌نام کنند.

و ازجمله اعضا حزب جمهوری صدیق مکرم حضرت حجت‌الاسلام‌المسلمین جناب آقای سید محمدکاظم دانش دزفولی بودند؛ که ما وقتی می‌دیدیم در رأس حزب شخصیتی مثل استاد دکتر بهشتی هستند ازجمله اعضاء شخصیت‌هایی مثل حجت‌الاسلام دانش هستند برای ما دلگرم‌کننده بود و تقویت قلبی داشت و خرسند بودیم و دلمان خوش بود که استادمان و دوستانمان در رأس حزب هستند و در شهر جهرم نیز علماء به‌خصوص حضرات آیات حق‌شناس و آیت‌اللهی از تأیید کنندگان حزب بودند و حتی استاد بزرگوارم حضرت آیت‌الله حق‌شناس برای راه‌اندازی حزب در جهرم هزینه کردند و پول دادند. و گفتنی است صدیق مکرم و برادر خدوم جناب آقای حاج نعمت‌الله تقاء جهرمی نیز در شیراز در حزب جمهوری اسلامی فعالیت و نقش و سمت داشت. شایسته است اگر صدا و فیلم منتشر نشده از ایشان و یا نوشته‌ای از پیش‌نویس‌های صحبت‌های ایشان در حزب جمهوری و یا صحبت‌های ایشان راجع حزب جمهوری اسلامی موجود باشد، جمع‌آوری تدوین و منتشر گردد.

البته قابل‌ذکر است که کتاب حزب جمهوری اسلامی (گفتارها، گفتگوها و نوشتارها) اثر دکتر بهشتی و حزب جمهوری اسلامی مواضع تفصیلی آیت‌الله شهید دکتر بهشتی و... منتشر شده است.

به سراغ خوب کسی آمده‌اید

وقتی مرجع عالی‌قدر جهان تشیع حضرت آیت‌الله‌العظمی حکیم (رضوان‌الله تعالی علیه) که مقلدان و ارادتمندان زیادی در سراسر ایران داشت، به جوار رحمت حق پیوست، فضلا و علماء و روحانیون و طلاب حوزه علمیه قم بر آن شدند که به نوه‌های مختلف مثل تلگراف تسلیت و اطلاعیه و بیانیه خطاب به امام خمینی و برگزارگری جلسات، مرجعیت آیت‌الله‌العظمی حاج آقا روح‌الله خمینی را بیشتر و بهتر معرفی کنند لذا در این راستا شاگردان امام که از استان‌های مختلف مقیم حوزه علمیه قم بودند و اساتید و فضلا و طلاب مقیم حوزه علمیه قم هر استان جداگانه دست‌به‌کار شدند و ازجمله شاگردان برجسته امام که نگارش بیانیه‌های فضلا استان فارس را بر عهده داشت استاد عالی‌قدر حضرت آیت‌الله حاج شیخ عبدالرحیم ربانی شیرازی (رحمت‌الله علیه) بود که معظم له متن تلگراف علمای استان فارس مقیم حوزه علمیه قم را تهیه کردند و دوستانی همچون حجت اسلام دکتر آقا سید ابوقاضی رضوی اردکانی و حاج شیخ عبدالرحمن انصاری دارابی (خواهر زاده و داماد استاد و فیلسوف بزرگوار آیت‌الله مرحوم حاج شیخ یحیی انصاری دارابی) مأمور گرفتن امضاء از علماء و روحانیون استان فارسی مقیم حوزه علمیه قم همچون حضرات آیات حاج شیخ غلامحسین شرعی دارابی، مکارم شیرازی، حسین شب‌زنده‌دار جهرمی، محبوب جهرمی، حاج شیخ یحیی انصاری دارابی و... شدند.

در این میان انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده ادبیات دانشگاه تهران که حقیر دبیری آن انجمن و نمایندگی دانشجویان رشته فلسفه را به عهده داشتم که ازجمله اعضا انجمن دکتر غلامعلی حداد عادل، دکتر محمد رجیبی (فرزند علامه علی دوانی که حقیر نیز افتخار بهره‌مندی فراوانی از محضر علامه دوانی داشتم)، استاد علی ثقفی (برادر خانم امام راحل)، حجت‌الاسلام‌المسلمین حاج شیخ عبدالکریم شرعی و... بودند تصمصم گرفتیم با برگزاری جلسه بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی حکیم (رضوان‌الله تعالی علیه) و تجلیل از مقام مرجعیت و بیان اصل مرجعیت و مرجعیت امام خمینی، به این مهم دست زینم.

با رفقا به نزد آیت‌الله دکتر بهشتی برای دعوت به سخنرانی در آن جلسه رفتیم که به نظر تازه از آلمان بازگشت نموده بودند و بعداً ممنوع‌الخروج هم شدند. به درب منزل ایشان که رفتیم. درب زده بودیم و نزده بودیم که درب منزل آیت‌الله هاشمی رفسنجانی که دقیقاً جنب خانه دکتر بهشتی بود، باز شد و آقای هاشمی رفسنجانی بیرون آمدند. با آشنایی نسبی که با ایشان داشتیم جریان را گفتیم. آقای هاشمی رفسنجانی استقبال کردند و گفتند: سراغ خوب کسی آمده‌اید...

ولی متأسفانه آقای دکتر بهشتی دعوت ما را نپذیرفتند و گفتند میسر نیست ما و رفقا رو به آقای هاشمی رفسنجانی کردیم و گفتیم که حالا از حضرت‌عالی دعوت و درخواست می‌کنیم که تشریف بیاورید و سخنرانی بفرمائید. آقای هاشمی رفسنجانی رو به آقای بهشتی کردند و با ایشان مشورت کردند و نظر ایشان را خواستند و گفتند نظر شما چیست؟ قبول بکنم؟ بپذیرم؟ آقای بهشتی فرمودند: به نظر من شما هم قبول نکن و نرو چون آنجا حساس است و اعضاء و جوانان آنجا خیلی فعال هستند. روی ما هم حساسیت زیاد است. دکتر بهشتی اضافه کردند: من این‌ها را خوب می‌شناسم بعضاً در قم شاگردان من بوده‌اند. در نگارش مطالب و مقاله و سخنرانی الحمدالله واردند. اگر الان ما برویم برای این‌ها دردرس می‌شود. این‌ها هم از انجمنشان و هدفشان دور می‌شوند؛ و ما هم از برنامه‌های اصلی و اهداف اصلی دور می‌شویم مؤمن نباید به‌راحتی بپناه دست کسی بدهد. آقای هاشمی رفسنجانی هم گفتند در ذهن خودم هم، همین‌طور ذهنیتی آمد... بعد با مشورت و ارشاد آن دو بزرگوار به سراغ علامه مطهری رفتیم. استاد شهید مطهری دعوت ما را پذیرفت و پیرامون اصل مرجعیت و مرجعیت امام خمینی سخنرانی کردند و انصافاً بسیار محققانه و سودمند و اثرگذار بود.

دکتر بهشتی مشوق همگان به رفتن به دانشگاه و...

ازجمله مشوق‌ها و الگوهای این‌جانب به سمت تحصیلات دانشگاهی، در کنار تحصیلات حوزوی، بزرگواران و اساتیدی همچون آیات: بهشتی، مفتاح، مرحوم آقا سید اسدالله حق‌شناس جهرمی و... بودند. این بزرگواران هم در حوزه درس خوانده بودند؛ و هم در دانشگاه و بعد هم در آموزش‌وپرورش (فرهنگ) خدمت می‌نمودند و از علمان و اساتید خوب بودند؛ و استاد عالی‌قدم در حوزه علمیه قم و در دانشگاه حضرت

استادان ادبیات فارسی و حافظ‌پژوهان در نشست دوستانه در شیراز، وضعیت مطالعه را در کشورهای خود تشریح و اهمیت شهر شیراز و شاعران بلندآوازه آن را در سیر تاریخی و فرهنگی کشور خود بسیار مهم ارزیابی کردند.

به گزارش ایرنا، در آستانه یاد روز حافظ و همایش انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، استادان مدعو به این دو مراسم از سراسر جهان، شامگاه سه‌شنبه در موزه نارنجستان قوام شرکت کردند و از علاقه‌شان به شیراز، حافظ و سعدی و نیز وضعیت مطالعه در کشورهایشان سخن گفتند.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس در این مراسم نوید برگزاری هفته سعدی و هفته حافظ را در سال آینده به علاقه‌مندان به ادبیات فارسی داد.

صابر سهرابی با اشاره به جایگاه والای دو شاعر گران‌قدر ادب فارسی که موطنشان در شیراز است، از ظرفیت‌های بسیاری که به‌واسطه این دو چهره فرهنگی و ادبی برای شیراز و فارس پدید می‌آید، سخن گفت.

همچنین رئیس مرکز حافظ‌شناسی در این مراسم، از حضور استادان برجسته از سراسر جهان به یاد و برای حافظ، قدردانی کرد.

کاووس حسینی درباره تجربه کتابخوانی در ایران بیان داشت: وضعیت مطالعه در حوزه ادبی نامطلوب است و این موضوع از شمارگان کتاب‌ها دریافت می‌شود.

وی افزود: گرچه دل‌خوش داشته‌ایم که گروهی به‌صورت الکترونیکی کتاب بخوانند، اما نسل کتابخوان گذشته را از دست داده‌ایم.

قند پارسی در هند

در ادامه، پروفوسور سید عین الحسن از دانشگاه جواهر لعل نهرو دهلی از علاقه خود به شیراز سخن گفت.

وی با اشاره به تأثیر حضور انگلستان طی ۲۰۰ سال گذشته در این کشور بیان داشت: دویست سال پیش صورت حال ما چیز دیگری بود، از زمانی که انگلیس‌ها به هند آمدند کتابخانه‌های ما را ضعیف کردند.

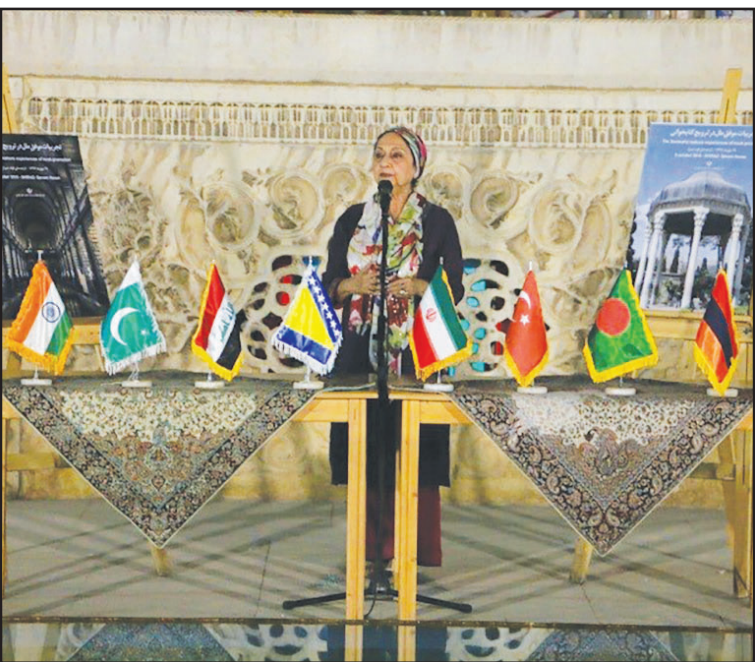
این استاد زبان و ادبیات فارسی افزود: گرچه دچار چنین فقدانی شدیم، به قول مولانا که می‌گوید ما ز قرآن مغز را برداشتیم/ پوست را نزد سگان انداختیم، مغز کلام را برگرفته‌ایم و استخوان آن را برای سگان می‌اندازیم.

پروفوسور عین الحسن بیان کرد: ما برای ایرانیان و متخصصان حافظ احترام بسیاری قائل هستیم.

وی با اشاره به شرح‌های بسیاری که همه ساله درباره حافظ در ایران نوشته می‌شود، درخواست کرد شمارگانی از کتاب‌هایی که همه ساله درباره حافظ به چاپ می‌رسد به دانشگاه جواهر لعل نهرو فرستاده شود.

همچنین آذرمیدخت صفوی استاد ادبیات و زبان فارسی دانشگاه جانپور هند نیز با بیان اینکه در شیراز بودن همیشه رؤیای ماست، افزود: شیراز نه‌تنها برای ما که ادبیات فارسی می‌خوانیم، بلکه برای همه هندیان اهمیتی ویژه دارد.

وی ابراز داشت: دو شخصیت بزرگ سعدی و حافظ در هند شناخته‌شده هستند و ما در دبستان سعدی را آموزش می‌دهیم و خود، به حافظ تفأل می‌زینم.

حافظ شیراز، آوازه‌اش جهان‌گستر است

پروفوسور صفوی ادامه داد: مقام شیراز برای ما تا بدان جاست که برخی شهرهای هند را بانام شیراز هند می‌خوانند ازجمله جانپور.

این حافظ‌پژوه ابراز داشت: هر وقت به شیراز می‌آیم ساعاتی را خاموش در حافظیه می‌نشینم و با حافظ سخن می‌گویم و از درک وجود او احساس خوشبختی می‌کنم.

ادبیات فارسی دارنده بهترین آرمان‌های انسانی است

وی ادبیات فارسی را دارنده بهترین آرمان‌های انسانی دانست و گفت: وقتی حافظ می‌خوانم از جهان چیزهای دیگری درک می‌کنم.

این استاد دانشگاه همچنین درباره وضعیت کتابخوانی در هند گفت: وضعیت کتابخوانی در سراسر جهان نامطلوب است؛ زیرا کتاب‌های الکترونیکی باعث رانده شدن کتاب‌های کاغذی شده است.

صفوی ادامه داد: آنها که ادبیات می‌خوانند و شعر می‌دانند، حتماً حافظ را در کنار خود دارند و هرگاه این کتاب را باز می‌کنند که به آنها یادآوری می‌کند این نیز بگذرد.

سعدی بر منبرهای بنگلادش

همچنین ابوالکلام سرکار، استاد ادبیات فارسی از کشور بنگلادش در این ضیافت گفت: در منبرهای بنگلادش پس از قرآن و حدیث پیامبر (ص) از سعدی نقل سخن می‌کنند.

وی بیان داشت: برخی در کشور ما آرزو دارند به سرزمین پاک سعدی قدم بگذارند، مانند کسانی که دوست دارند به سرزمین مقدس بروند.

این استاد دانشگاه همچنین وضعیت مطالعه را در این کشور مطلوب خواند و گفت: پیش‌ازاین تعداد کتابخانه‌ها در بنگلادش بسیار کم بوده اما دولت همه‌چیز را الکترونیکی کرد و دستور داد در همه‌جا کتابخانه احداث کنند.

سرکار افزود: از دبستان تا دانشگاه، حتی در بانک‌ها و دیگر ادارات بر اساس قانون باید کتابخانه وجود داشته باشد.

وی ادامه داد: رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی نیز در این کشور راه‌اندازی شده است و روند گرایش مردم به کتاب‌های الکترونیکی هنوز جامعه را احاطه نکرده و همه ازجمله کودکان نیز به کتابخوانی علاقه دارند.

هزار دانشجوی ادبیات فارسی در بنگلادش

این استاد زبان و ادبیات فارسی با اشاره به اینکه در بنگلادش هزار دانشجوی ادبیات فارسی مشغول تحصیل‌اند، گفت: گرچه این تعداد روزبه‌روز در حال افزایش است، با کاهش کیفیت نیز مواجهیم و امیدواریم زودتر این مسئله را حل کنیم.

رهای از تعلقات مادی

استاد نصیب گویشوف از دانشگاه باکو آذربایجان، با اشاره به تأثیر بی‌بدیل شیراز بر تاریخ ایران، گفت: این شهر ویژگی‌هایی خدادادی دارد، ازجمله آب و هوایی نیکو که بر روند شاعرانگی نیز تأثیرگذار بوده است.

وی بیان کرد: با خواندن حافظ از تعلقات این جهانی رها می‌شویم و دنیای مصرف‌گرای امروز را که فاقد جنبه‌های معنوی و روحی است، طرد می‌کنیم.

این استاد دانشگاه با اشاره به وضعیت ناگوار کتابخوانی در همه جهان، اضافه کرد: باوجوداین تا آدمی زنده است کتاب نیز پابرجاست.

بیست و دومین مراسم یاد روز حافظ همزمان با سیزدهمین گردهمایی بین‌المللی انجمن ترویج زبان و ادبیات فارسی از ۱۸ تا ۲۰ مهر در شیراز برگزار می‌شود.

ازجمله اهداف همزمانی این دو رویداد بازشناسی مطالعات حافظ‌شناسانه، تشویق پژوهشگران به تولیدات علمی و آشنایی پژوهشگران با پژوهش‌های جدید دیگران در گستره زبان و ادب فارسی، گفت‌وگو، تبادل‌نظر و انتقال تجربه میان استادان، ترغیب پژوهشگران جوان به ژرف‌اندیشی در پژوهش‌های فرهنگی، علمی و ادبی عنوان شده است.

حدود صد نفر از این استادان و پژوهشگران طی این سه روز در شیراز سخنرانی خواهند کرد که برخی از آنان عبارت‌اند از: دکتر نوش‌آفرین انصاری، دکتر مهدی زرقاتی، دکتر توفیق سبحانی، دکتر تقی پور نامداریان، دکتر پروین سلاجقه، دکتر علی‌اشرف صادقی، دکتر

نصرت‌الله ضرغام، دکتر محمدجعفر یاحقی و ...

مهمانان خارجی این مراسم نیز از کشورهای بوسنی، ارمنستان، جمهوری آذربایجان، بنگلادش، ترکیه و هند در شیراز حضور یافته‌اند.